

Силабус курсу

Порівняльна типологія: діахронний і синхронний аспекти

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014. Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Англійська мова і література)»

Компонент освітньої програми: вибірковий

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Кількість кредитів – 3

Мова викладання: українська, англійська

Дні занять: за розкладом

Консультації: за розкладом

Керівник курсу

канд. філол. н., доц. **Шонь Олена Богданівна**

Контактна інформація:

shon.olena@tnpu.edu.ua 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Мета дисципліни «Порівняльна типологія: діахронний і синхронний аспекти» - навчити студентів визначати і використовувати у професійній діяльності спільні та відмінні риси в системі фонетичних, лексичних, граматичних і стилістичних явищ іноземної та української мов.

Цілі курсу:

- виробити у студентів систематичні знання про місце порівняльної типології в ряді інших лінгвістичних дисциплін;
- навчити студентів розуміти, яким чином філософські категорії відтворюються у типологічних категоріях мови;
- ознайомити студентів з понятійним апаратом теорії порівняльної типології, дискусійними проблемами, концепціями у працях видатних вітчизняних і зарубіжних лінгвістів;
- розвинути у студентів самостійне критичне мислення, вміння розуміти сутність проблеми, теорії, концепції та самостійно досліджувати мовний матеріал з точки зору порівняльної типології;
- навчити студентів застосовувати методи контрастивного аналізу мовного матеріалу, використовувати на практиці теоретичні знання.

Структура курсу

Години		Тема	Результати навчання	Завдання
лекції/семінари	сам. робота			
Змістовий модуль 1. Typology of Phonetic System of the Contrasted Languages.				
4/-	8	Тема 1. Isomorphic features in the phonetic system in the contrasted	Знати способи відтворення філософських категорій у типологічних категоріях мови. Знати понятійний	Питання для обговорення

		languages.	апарат порівняльної і контрактивної типології, поняття ізоморфних і аломорфних явищ. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища у фонетичних системах досліджуваних мов у синхронії та діяхронії. Вміти виявляти і аналізувати причини інтерференції рідної та іноземної мови на фонетичному рівні. Вміти знаходити шляхи її подолання.	
Змістовий модуль 2. Typology of Lexicon in English and Ukrainian.				
2/2	8	Тема 2. The semasiological isomorphism and the onomasiological allomorphy of English vs. Ukrainian lexicon.	Знати основні поняття семасіології. Знати семантично-стилістичний поділ англійського словника. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища у лексичних системах досліджуваних мов у синхронії та діяхронії. Вміти виявляти і аналізувати причини інтерференції рідної та іноземної мови на лексичному рівні. Вміти знаходити шляхи її подолання.	Питання для обговорення, презентації
2/2	8	Тема 3. Isomorphic and allomorphic word-formation in the contrasted languages.	Знати основні поняття будови слова і словотвору. Знати семантично-стилістичний поділ англійського словника. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища у словотворі досліджуваних мов у синхронії та діяхронії.	Питання для обговорення, практичні завдання, ІНДЗ
2/2	8	Тема 4. Typology of phraseological idiomatic expressions in the contrasted languages.	Знати основні поняття фразеології. Знати класифікації фразеологічних одиниць. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища у фразеології досліджуваних мов у синхронії та діяхронії. Вміти виявляти і аналізувати причини інтерференції рідної та іноземної мови. Вміти	Питання для обговорення, практичні завдання, презентації, ІНДЗ

			знаходити шляхи її подолання.	
<i>Змістовий модуль 3. Typology of the Parts of Speech in English and Ukrainian.</i>				
4/1	6	Тема 5. Typology of the Notional Parts of Speech.	Знати основні поняття морфології. Знати класифікації частин мови. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища в системі самостійних частин мови досліджуваних мов у синхронії та діахронії. Вміти виявляти і аналізувати причини інтерференції рідної та іноземної мови на граматичному рівні. Вміти знаходити шляхи її подолання.	Питання для обговорення, практичні завдання, ІНДЗ
2/1	6	Тема 6. Typology of the Functional Parts of Speech.	Знати основні поняття морфології. Знати класифікації частин мови. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища в системі самостійних частин мови досліджуваних мов у синхронії та діахронії. Вміти виявляти і аналізувати причини інтерференції рідної та іноземної мови на граматичному рівні. Вміти знаходити шляхи її подолання.	Питання для обговорення, практичні завдання
<i>Змістовий модуль 4. Typology of the Syntactic Systems in English and Ukrainian.</i>				
2/1	8	Тема 7. Typology of the types of sentences in the contrasted languages.	Знати основні поняття синтаксису. Знати класифікації речень. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища в синтаксичній системі досліджуваних мов у синхронії та діахронії. Вміти виявляти і аналізувати причини інтерференції рідної та іноземної мови на синтаксичному рівні. Вміти знаходити шляхи її подолання.	Питання для обговорення, практичні завдання
2/1	8	Тема 8. Typology of the parts of the sentence in the contrasted languages.	Знати основні поняття синтаксису. Знати класифікації членів речень. Вміти визначати ізоморфні і аломорфні явища в	Питання для обговорення, практичні завдання, ІНДЗ

			синтаксичній системі досліджуваних мов у синхронії та діахронії. Вміти виявляти і аналізувати причини інтерференції рідної та іноземної мови на синтаксичному рівні. Вміти знаходити шляхи її подолання.	

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність здійснювати наукові дослідження в галузях лінгвістики, літературознавства та методики навчання іноземних мов.
ФК1	Здатність використовувати теоретичні знання, навички, вміння з педагогіки і психології, філологічних наук і методики навчання іноземних мов для вирішення професійних завдань.
ФК2	Здатність спілкуватися першою іноземною мовою на рівні С2, 2 іноземною мовою на рівні В2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.
ФК6	Здатність самостійно отримувати нові знання, критично оцінювати досвід минулого з позицій найновіших досягнень філологічної і методичної наук та освітньої практики.
ФК7	Здатність ефективно застосовувати поглиблені знання, навички, вміння у галузях мовознавства, лінгводидактики та психолого-педагогічних дисциплін на практиці.
	Програмні результати навчання
ПРН6	Знання актуальних проблем сучасної іноземної філології та літературознавства, здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві, застосовувати отримані знання у професійній діяльності.
ПРН7	Здатність критично аналізувати нову інформацію, отриману з різних джерел, використовувати засвоєні теоретичні знання при вирішенні професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для ефективної організації навчального процесу.
ПРН11	Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень з методики навчання іноземних мов і філології, використовувати у власних дослідженнях та професійній діяльності сучасні інформаційні та інноваційні технології, створювати академічні тексти та презентувати результати власного дослідження.
ПРН16	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.

Літературні джерела

Рекомендована література

Основна

1. Березенко В.М. Порівняльна типологія англійської та української мов: навчальний посібник. К.: Освіта України, 2011. 140 с.
2. Бондаренко К. Л., Бондаренко О. С. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти). Вінниця, «Нова книга», 2011. 168 с.

3. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова книга, 2003. 160 с.
4. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2003. 464 с.

Допоміжна

1. Бровченко Т.О. Основи контрастивного аналізу мов. *Порівняльні дослідження з граматики англійської, української, російської мов.* К., 1981. 486 с.
2. Деменчук О.В. Порівняльна лексикологія англійської та української мов : Навч. посібник. Рівне: Перспектива, 2005. –165 с.
3. Жлуктенко Ю.О. Порівняльна граматика української та англійської мов. К., 1960. 160 с.
4. Карамішева І. Д.Контрастивна граматика англійської та української мов. Вид.3. Вінниця: Нова книга, 2017. 336 с.
5. Левицький А.Е. Порівняльна граматика англійської та української мов: Навчальний посібник. К.: «Освіта України», 2007. 188 с.
6. Левицкий А.Э. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков: Учебное пособие. К.: Освіта України, 2009. 355 с.
7. Паращук В. Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів іноземних мов. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 240 с.
8. Путіліна О.Л. Інновації в сучасних українській та англійській мовах (Фонетика. Лексикологія. Фразеологія). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Донецьк: ДонНУ, 2011. 277 с.
9. Shibatani M. *Approaches to Language Typology.* New York: OUP, 1999. 381 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, здані несвоєчасно без поважних причин, будуть оцінені меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності). За наявності поважних причин дозволяється перескладання модулів.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Заборонено списувати під час виконання контрольних робіт (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Дозволяється використовувати мобільні пристрої лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. Письмові завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту, якщо виявлено не більше 20% коректних текстових запозичень.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, відрядження) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (тема 1) усне опитування, практичні завдання	10
Модуль 2 (теми 2-4) усне опитування, практичні завдання	20
Модуль 3 (теми 5-6) усне опитування, практичні завдання	20
Модуль 4 (теми 7-8) усне опитування, практичні завдання	10

ІНДЗ (теми 3-5, 8)	20
Підсумковий проєкт	20
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом